

David Zahumenský, advokát

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

Rada Evropy

Štrasburk, Francie

STÍŽNOST

podaná podle článku 34 Evropské úmluvy o lidských právech a podle článků 45 a 47 Jednacího řádu Soudu

Burešova 6, 602 00 Brno | tel. 608 719 535 | david.zahumensky@seznam.cz
IČ: 73908673 | Bankovní spojení: 2000326544/2010

14.4 Stěžovatel se obrátil na Ústavní soud, který v roce 2011 rozhodnutí Nejvyššího správního soudu zrušil. Ústavní soud sice nezpochybnil povinnost rodičů nechat očkovat svoje děti v souladu s vyhláškou, nicméně uvedl, že musí existovat možnost výjimečně nevynucovat očkování a rodiče nesankcionovat z důvodu ochrany základních práv, jako je např. svoboda náboženského vyznání. Ústavní soud ovšem uvedl, že významné pro posouzení takové výjimky budou mimo jiné i konzistentnost a přesvědčivost tvrzení dané osoby. Ústavní soud dodal, že stěžovatel toto nesplnil, neboť začal svůj postoj k očkování ústavně relevantními důvody vysvětlovat až v pozdní fázi správního řízení.

14.5 Nejvyšší správní soud opětovně věc posoudil a znovu kasační stížnost zamítl. Stěžovatel proti tomu podal opět Ústavní stížnost. V ní obsáhle argumentoval mimo jiné porušením práv jeho dětí být vyslyšeny, rozporem povinného očkování s Úmluvou o ochraně lidských práv a biomedicíně, protiústavností povinného očkování z důvodu chybějící právní úpravy o odškodnění za nežádoucí účinky i nedostatečností právní úpravy povinného očkování, které není stanoveno zákonem, ale pouhou vyhláškou. Ústavní soud stížnost odmítl usnesením, které bylo stěžovateli doručeno dne 24. 1. 2013.

III. UVEDENÍ NAMÍTNÝCH PORUŠENÍ ÚMLUVY A/NEBO PROTOKOLU/Ů A PŘÍSLUŠNÝCH ARGUMENTŮ

15.1 Stěžovatel je přesvědčen, že postupem přičitatelným České republice došlo k zásahu do jeho práv chráněných čl. 6, 8 a 9 Úmluvy.

15.2 Stěžovatel byl sankcionován v rámci přestupkového řízení za přestupek na úseku zdravotnictví, kterého se dopustí ten, kdo poruší zákaz nebo nesplní povinnosti stanovené nebo uložené k předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění. Bylo mu uloženo uhradit pokutu a náklady řízení v celkové výši 3.500 Kč, což je pro srovnání v tomtéž roce polovina minimální mzdy, která činila 6.200 Kč.¹

15.3 Stěžovatel se na ústní jednání o přestupku na hygienickou stanici nedostavil, ale to nebylo dáno nekonzistentností jeho postoje nebo neochotou svůj postoj a důvody neočkování vysvětlovat. V té době byli rodiče ve velké právní nejistotě ohledně postupu státních orgánů v případě neočkování dětí. Bylo běžné, že úřady na rodiče vyvíjely nepřiměřený nátlak a vyhrožovaly jim i odebráním dětí a jejich umístěním do ústavní péče, jak vyplývá z poznatků veřejného ochránce práv.² Za dané situace se nelze divit postoji stěžovatele, který zpočátku měl z komunikace s úřadem obavy. Z postoje hygienické stanice, která rovnou stěžovateli uložila pokutu příkazem bez ústního projednání, navíc bylo zřejmé, že o žádné vysvětlení,

¹ Viz web Ministerstva práce a sociálních věcí. Dostupné zde: <http://www.mpsv.cz/cs/871>.

² Viz výroční zpráva z roku 2003 a 2004. Dostupné zde:

http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/zpravy_pro_poslaneckou_snemovnu/Souhrnna_zprava_VOP_2003.pdf

http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/zpravy_pro_poslaneckou_snemovnu/Souhrnna_zprava_VOP_2004.pdf

ani důvody nestála. Navíc krajské hygienické stanice a ministerstvo zdravotnictví, což jsou orgány, které projednávají tyto přestupky, dlouhodobě zastávaly stanovisko, že názor rodičů na očkování je nepodstatnou skutečností a nemá vliv na zavinění přestupku.

15.4 Stěžovatel je přesvědčen, že jeho právo na spravedlivý proces bylo porušeno jednak zpětným stanovením nepředvídatelných podmínek Ústavním soudem pro výjimky z očkování dětí.

15.5 Právo stěžovatele na spravedlivý proces a jeho právo na respektování soukromého a rodinného života bylo dále porušeno tím, že byl shledán odpovědným za přestupek, aniž by předtím byl zjišťován a vzat v úvahu názor jeho nezletilých, ale dostatečně vyspělých dětí. Tím státní orgány předpokládaly, že on jako rodič byl povinen své děti přinutit k očkování bez ohledu na jejich názor, což značným způsobem zasahuje do autonomie jeho dětí, a tím i do poklidného rodinného a soukromého života stěžovatele.

15.6 Právo stěžovatele na svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání a na respektování soukromého a rodinného života bylo dále porušeno tím, že byl sankcionován za rozhodnutí nenechat očkovat své děti, aniž by očkování a výjimky z něho byly stanoveny předvídatelným způsobem zákonem a aniž by to bylo nezbytné v demokratické společnosti v zájmu veřejné bezpečnosti, ochrany veřejného pořádku, zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

15.7 Pro úplnost je třeba dodat, že „povinné“ očkování je pozůstatkem totalitního státu, který bez ohledu na svědomí a přesvědčení jednotlivce zasahuje do jeho rozhodování o lékařské péči a do jeho fyzické integrity a v případě nesouhlasu s většinovou ideologií používá namísto tolerance represivní prostředky. Tato oblast je velice podobná s tzv. domácími porody (viz případ Dubska a Krejzová proti České republice), kdy jde v obou případech o menšinový postoj ke zdravotní péči spojený s myšlením člověka a jeho pohledem na svět, který stát potírá všemi možnými prostředky. Stejně jako u domácích porodů stát vystavuje jednotlivce rizikům – u porodů v porodnicích jde o rizika péče v rozporu s doporučeními Světové zdravotnické organizace a ponižující zacházení s rodičkami, omezování jejich svobody a odeírání dětí, v případě odmítnutí této oficiální nemocniční péče a volby porodu v domácnosti pak jde o „trestání“ rodiček odpíráním péče jako takové. V případě očkování pak stát nutí rodiče podrobit své děti nedobrovolnému zákroku, který je potencionálně rizikový a který může způsobit a způsobuje i závažná poškození zdraví či dokonce smrt dítěte, a to bez nároku na jakékoliv odškodnění ze strany státu, který rodiny nutí toto riziko podstoupit. Naopak v případě, kdy rodiče za těchto podmínek odmítnou své děti riziku vystavit a kdy je očkování proti jejich svědomí a myšlení, pak je stát trestá pokutami, zákazem přístupu do mateřských škol a v minulosti je zastráhal i hrozbami odebrání dětí.

15.8 Příklad západních evropských zemí s mnohem delší tradicí demokratického právního státu ukazuje, že očkování je v naprosté většině případů dobrovolné a že je respektován pohled a názor rodičů na očkování. V zemích, kde jsou některá očkování

výjimečně zákonem vymezena jako povinná, jde jen o očkování proti několika málo nemocem, nicméně v České republice stát nutil v roce 2003 rodiče očkovat proti celkem 10 nemocem, aniž by byla odborně zdůvodněna nezbytnost tohoto kroku v tak velkém rozsahu. Není tedy překvapující, že analýza Ligy lidských práv přinesla informace o korupci a vlivu výrobců vakcín – farmaceutických korporací na systém očkování v České republice.

David Zahumenský, advokát
v plné moci stěžovatelů

Rozhodnutí Krajské hygienické stanice Středočeského kraje ze dne 18. 12. 2003
Odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Krajské hygienické stanice ze dne 2. 1. 2004
Rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ze dne 24. 2. 2004
Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2004
Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2011
Rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2013